

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001264

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-04-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Державного торговельно-економічного університету №1409 від 26 червня 2025 року про видачу диплома доктора філософії та відрахування аспіранта.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Титиш Богдан Йосифович

2. Bohdan Y. Tytysh

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5041-4752

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 051 Економіка

Дата захисту: 04-06-2025

Спеціальність за освітою: 051 Економіка

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8341

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.01.30

Тема дисертації:

1. Трансформація конкурентних відносин в умовах цифровізації економіки
2. Transformation of Competitive Relations in the Context of Digitalization of the Economy

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексному аналізу трансформації конкурентних відносин під впливом цифровізації економіки. Досліджено ключові зміни у глобальному та національному контекстах, зокрема в економіці України. Виявлено ланцюгові ефекти, за яких один цифровий тренд провокує появу іншого, змінюючи структуру ринкового середовища. Окреслено виклики та можливості для конкуренції в умовах стрімкого проникнення цифрових технологій. Цифровізація, що базується на використанні мережевих технологій, є провідним трендом глобальної економіки, змінюючи не лише технологічні процеси, а й природу конкуренції. Цифрові платформи, як ключові рушії цих змін, сприяють концентрації ринкової влади завдяки масштабам, мережевим ефектам та акумуляції даних про користувачів. Такі дані використовуються як для оптимізації діяльності самих платформ, так і для комерціалізації. Активне використання складних алгоритмів у ранжуванні інформації може підривати традиційні механізми ринкової саморегуляції. Чим більше користувачів на платформі, тим більшою є її цінність, що веде до формування монополістичних структур. Водночас користувачі "платять" власними даними, отримуючи доступ до благ умовно безкоштовно.

Завдяки цифровій природі товарів і їх легкій реплікації, сучасні компанії можуть охоплювати мільйонні аудиторії за лічені години — це колосальний зсув у порівнянні з минулим століттям. Традиційні інструменти аналізу конкуренції часто неефективні для цифрових ринків. Необхідне впровадження нових методологічних підходів, які враховують економічні, соціальні та інформаційні аспекти. Зокрема, потрібна оцінка ризиків концентрації ринку з урахуванням як вертикальної, так і горизонтальної інтеграції цифрових гігантів. Особливу увагу приділено захисту прав споживачів. Свобода вибору, захист персональних даних та протидія маніпуляціям платформ стали важливими аспектами повсякденного життя на тлі всебічного проникнення цифрових технологій. Обґрунтовано необхідність нових моделей регулювання цифрових ринків, де поєднуються правові та технологічні підходи до контролю над приватними даними. Детально проаналізовано явище мережевих ефектів, за яких цінність продукту зростає зі збільшенням кількості користувачів. Водночас компанії активно формують бар'єри переключення, аби утримувати користувачів у межах своїх мереж, що підвищує ризики монополізації. Запропоновано нові регуляторні механізми для стримування зловживань ринковою владою, а також можливості ситуативної кооперації з технологічними компаніями задля подолання технологічного розриву в антимонопольній політиці, що ускладнюється екстериторіальністю цифрових гравців. Окремо розглянути особливості цифрової трансформації в Україні: виявлено асиметрію цифровізації секторів економіки, що свідчить про потребу створення умов для стимулювання цифрових змін. Досліджено приклади зовнішнього втручання в недосконалі напрями, що призвело до значних економічних втрат. Розглянуто шляхи зниження бар'єрів на ринку та вдосконалення системи регулювання конкуренції, зокрема — спрощення доступу для стартапів, зменшення адміністративних бар'єрів та посилення контролю над цифровими платформами. Автор надає рекомендації регуляторам і бізнесу щодо забезпечення ефективної конкуренції.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive analysis of the transformation of competitive relations under the influence of economic digitalization. It examines key changes in both global and national contexts, particularly in Ukraine's economy. The study identifies chain effects whereby one digital trend provokes the emergence of another, altering the structure of the market environment. It outlines the challenges and opportunities for competition in the context of the rapid penetration of digital technologies. Digitalization, based on the use of network technologies, is a leading trend in the global economy, transforming not only technological processes but also the very nature of competition. Digital platforms, as key drivers of this transformation, facilitate the concentration of market power through economies of scale, network effects, and the accumulation of user data. These data are used both to optimize the platforms' operations and for commercialization. The active use of complex algorithms in information ranking can undermine traditional market self-regulation mechanisms. The more users a platform has, the greater its value becomes, leading to the formation of monopolistic structures. At the same time, users "pay" with their personal data in exchange for conditionally free access to digital goods and services. Due to the digital nature of products and their easy replicability, modern companies can reach millions of users within hours—a dramatic shift compared to the previous century. Traditional tools for analyzing competition often prove ineffective for digital markets. There is a need to introduce new methodological approaches that take into account economic, social, and informational aspects. In particular, it is necessary to assess the risks of market concentration, considering both vertical and horizontal integration by digital giants. Special attention is paid to consumer rights protection. Freedom of choice, protection of personal data, and resistance to platform manipulation have become crucial aspects of everyday life amid the pervasive spread of digital technologies. The study substantiates the need for new models of digital market regulation, combining legal and technological approaches to ensure control over private data. The phenomenon of network effects is thoroughly analyzed, whereby the value of a product increases with the number of users. Simultaneously, companies actively create switching barriers to retain users within their ecosystems, which increases the risks of monopolization. New regulatory mechanisms are proposed to curb the abuse of market power, along with the potential for situational cooperation with tech companies to bridge the technological gap in antitrust policy—an effort complicated by the extraterritorial nature of digital actors. The dissertation also explores the specific features of digital transformation in Ukraine. It reveals asymmetry in the digitalization of economic sectors, highlighting the need to

create favorable conditions for fostering digital changes. The study examines instances of external interference in vulnerable areas, which have led to significant economic losses. Finally, the work discusses ways to lower market entry barriers and improve the competition regulation system—particularly through simplified access for startups, reduced administrative obstacles, and strengthened oversight of digital platforms. The author offers recommendations for regulators and businesses to ensure effective competition in the digital economy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Титиш Б. Цифровізація економіки: можливості та виклики. Економіка та держава. 2022. № 7. С. 110-114.
- Титиш Б. Теоретична інтерпретація еволюції конкурентних відносин в економіці. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 1. С. 96-102.
- Титиш Б., Швед Ю. Концентрація на цифровізованих ринках: практика та досвід регулювання. Економіка та суспільство. 2023. № 54.
- Швед Ю., Титиш Б. Концентрація капіталу: мережево-цифровий вимір. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2024. № 2. С. 66-85
- Титиш Б., Швед Ю. Модифікація конкурентних відносин в умовах цифрової трансформації економіки. Здобутки економіки: перспективи та інновації. 2024. № 11.
- Титиш Б. Державне регулювання в умовах викликів цифрової трансформації. Академічні візії. 2025. № 39.
- Титиш Б. Конкурентні відносини в умовах шостого технологічного укладу. Економіка підприємства: теорія і практика: зб. матеріал. ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 12-13 жовт. 2022 р.). Київ : КНЕУ, 2022. С. 311-313
- Титиш Б. Вплив цифровізації на розвиток конкуренції в економіці. Публічне управління та адміністрування: конкурентні виклики сучасності: тези доп. V Всеукраїн. наук.-практ. інтернет-конф. (2 черв. 2022 р.). Львів: Львівська політехніка. 2022. С. 78-80
- Титиш Б. Цифровізація у контексті інноваційних чинників розвитку конкурентних відносин. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: виклики воєнного часу : тези доп. XIV Міжнар. бізнес-форуму (Київ, 23 берез. 2023 р.) / відп. ред. А. А. Мазаракі. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т. 2023. С. 116-118
- Титиш Б. Роль конкурентних відносин у процесі повоєнної відбудови економіки. Міжнародний історичний досвід повоєнної реконструкції економіки: уроки для України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 27 квіт. 2023 р.). Київ : Ін-т екон. та прогнозув. НАН України. 2023. С. 101
- Титиш Б. Мережеві ознаки сучасних бізнес-моделей та їх вплив на конкурентне середовище. Економіка в умовах цифрової трансформації: перспективи розвитку в XXI столітті: тези доп. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 16 трав. 2024 р.) / відп. ред. Ю. М. Уманців. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. С. 49-53

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: забезпечення свободи конкуренції в умовах цифровізації ринків

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U101075, 0121U112231

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Уманців Юрій Миколайович

2. Yurii M. Umantsiv

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0788-7110

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Липов Володимир Валентинович

2. Volodymyr V. Lyrov

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3215-0612

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 25199155

Місцезнаходження: вул. Панаса Мирного, буд. 26, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михальчишин Наталія Лук'янівна
2. Natalia L. Mykhalchyshyn

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3810-6460

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербакова Таміла Анатоліївна
2. Tamila A. Shcherbakova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5781-0192

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ясько Юлія Іванівна
2. YULIIA I. YASKO

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8756-4612

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Герасименко Анжеліка Григорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Герасименко Анжеліка Григорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Титиш Богдан Йосифович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна